ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK III — Warszawa, dnia 19 czerwca 1939 r. — **Nr 39**

TREŚĆ:

Poz. 116.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 10 czerwca 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Bielska układowi zbiorowemu pracy z dnia 3 marca 1939 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Zawodowy Dozorców Domowych Chrześcijańskiego Zjednocze-

nia Zawodowego, Oddział w Bielsku, zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Bielska układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Bielsku w dniu 3 marca 1939 r.:

a) po stronie pracodawców przez Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Bielsku,
b) po stronie pracowniczej przez Związek Zawodowy Dozorców Domowych Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego, Oddział w Bielsku.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy 58 Obwodu (Bielsko, ul. Piłsudskiego Nr 5) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Za Głównego Inspektora Pracy
i Dyrektora Departamentu:

(—) *W. Prenier*
Naczelnik Wydziału

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 10.VI.1939 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

ustalający warunki pracy i płacy dla dozorców domowych miasta Bielska.

Pomiędzy Stowarzyszeniem Właścicieli Nieruchomości w Bielsku — z jednej strony,

a Związkiem Zawodowym Dozorców Domowych Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego, Oddział w Bielsku — z drugiej strony,

został zawarty układ zbiorowy pracy treści następującej:

§ 1.

Zasady ogólne.

Układ niniejszy dotyczy z jednej strony właścicieli nieruchomości miasta Bielska, z drugiej zaś zatrudnionych przez nich dozorców domowych.

Za dozorcę domowego uważa się osobę bez względu na płeć — z wyjątkiem chłopców i dziewcząt do lat 21 — której właściciel lub zarządca domu poruczył nadzór nad domem. Wszelkie czynności dozorcy, związane z jego stanowiskiem, może dozorca wykonywać sam lub zdolni do tych czynności członkowie jego rodziny.

§ 2.

Układ niniejszy oparty jest na przepisach ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242), przyjętej przez Sejm Śląski ustawą z dnia 4 czerwca 1937 r. (Dz. U. Śl. Nr 13, poz. 27) i stanowi podstawę do zawierania umów indywidualnych. Indywidualne umowy o pracę mniej korzystne dla dozorcy niż postanowienia niniejszego układu, zostają zastąpione z mocy prawa przez odnośne postanowienia układu.

§ 3.

Wrazie indywidualnych lub zbiorowych zatargów powstałych między właścicielami nieruchomości a dozorcami domowymi na tle wykonania niniejszego układu, do czasu załatwienia zatargów przez właściwą władzę, właścicielowi nie wolno zrywać umowy o pracę i wydalać dozorcy, dozorca zaś nie może przerywać pracy, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w §§ 5 i 6 niniejszego układu.

§ 4.

Czas trwania i rozwiązania stosunku służbowego.

Rozwiązanie stosunku służbowego może nastąpić za trzymiesięcznym wypowiedzeniem przez którąkolwiek ze stron z dniem pierwszego każdego miesiąca. Koniec trzymiesięcznego wypowiedzenia nie może przypadać na koniec listopada, grudnia, stycznia i lutego, i w tym przypadku rozwiązuje się stosunek służbowy z dniem 1 kwietnia. Z chwilą rozwiązania sto-

sunku służbowego na zasadach §§ 4, 5 lub 6 niniejszego układu, dozorca zobowiązany jest do niezwłocznego opróżnienia i oddania właścicielowi zajmowanego mieszkania służbowego.

§ 5.

Stosunek służbowy może być rozwiązany bezzwłocznie przez właściciela domu tylko z ważnych przyczyn, a to:

1) jeżeli dozorca lub mieszkające z nim osoby dopuszczą się czynu karygodnego przeciwko życiu, mieniu, zdrowiu i moralności, który to czyn może spowodować utratę zaufania do niego, jako doozrcy;

2) jeżeli dozorca lub mieszkające z nim osoby przez grube niedbalstwo wyrządzili szkodę domowi lub właścicielowi domu, albo stale zaniedbują swe obowiązki lub zakłócają spokój domowy;

3) jeżeli dozorca lub mieszkające z nim osoby dopuszczają się względem właściciela domu, członków jego rodziny, zarządcy lub lokatorów zniewag;

4) jeżeli dozorca oddaje się pijaństwu, zaniedbuje obowiązki domowe i zakłóca spokój domowy;

5) jeżeli dozorca utrzymuje dom nierządu lub przetrzymuje prostytutki;

6) jeżeli dozorca lub mieszkające z nim osoby nieostrożnie obchodzą się ze światłem;

7) jeżeli dozorca lub mieszkające z nim osoby dopuściły się kradzieży lub przechowują kradzione rzeczy.

§ 6.

Dozorca domu może niezwłocznie rozwiązać stosunek służbowy z właścicielem domu z ważnych przyczyn, a to:

1) jeżeli bez widocznej szkody dla swego zdrowia nie może pełnić swych obowiązków;

2) jeżeli pracodawca dopuszcza się czynnych zniewag lub ciężkiej obrazy czci względem niego lub członków jego rodziny;

3) jeżeli pracodawca lub krewni jego usiłują nakłonić dozorcę lub członków jego rodziny do czynów nieobyczajnych, lub przeciwnych prawu;

4) jeżeli pracodawca bezprawnie zatrzymuje dozorcy należną zapłatę, ukróca go w posiadaniu oddanego mu mieszkania, lub narusza istotne postanowienia umowy.

§ 7.

Obowiązki dozorcy.

Dozorca jest obowiązany w interesie właściciela dbać uczciwie i ze starannością o powierzony jego opiece dom i powinien o wszelkich zaszłych lub grożących uszkodzeniach domu, na skutek których mógłby powstać uszczerbek dla właściciela domu lub innych osób bądź na zdrowiu, bądź na majątku, bezzwłocznie donieść właścicielowi lub jego zastępcy. Dozorca powinien możliwie zapobiec wszelkiemu uszkodzeniu domu lub jego urządzeń i dopilnować, aby w domu przestrzegano przepisów regulaminu domowego, wydanego przez właściciela domu lub przez Zarząd Miejski, jak również jest obowiązany wykonywać sumiennie i troskliwie wszystkie rozporządzenia i polecenia wydane przez właściciela domu lub jego zastępcę dotyczące obsługi, nadzoru i zarządu, tudzież na polecenie pracodawcy, przestrzegać przepisów meldunkowych.

§ 8.

Do obowiązków dozorcy należy:

a) czuwać nad bezpieczeństwem domu i jego mieszkańców oraz wzywać w nagłych wypadkach pomocy organów bezpieczeństwa,
b) dbać o czystość wszystkich dostępnych części domu, a więc: wjazdów, bram, sieni, klatek schodowych, strychów, piwnic aż do drzwi zamkniętych oraz podwórzy,
c) utrzymywać na chodniku przed domem czystość i porządek, usuwać śnieg i błoto, posypywać chodniki piaskiem, którego dostarczy mu właściciel domu,
d) w razie epidemii stosować się ściśle do poleceń władz sanitarnych co do utrzymania czystości i porządku lub przeprowadzenia dezynfekcji w poszczególnych częściach domu,
e) czuwać nad należytym oświetleniem tych części domu, które w myśl przepisów regulaminu mają być oświetlone,
f) dbać o całość i czystość urządzeń wodociągowych, elektrycznych i dzwonków od bramy oraz innych urządzeń znajdujących się w domu i
g) wogóle ściśle przestrzegać przepisów porządkowych wydanych przez Zarząd Miejski.

Dozorca obowiązany jest również otwierać bramę w czasie jej zamknięcia.

§ 9.

Dozorca nie jest obowiązany do wykonywania posług osobistych na rzecz właściciela domu. Do obowiązków dozorcy nie należy również wylewanie wody z piwnic podczas powodzi, wynoszenie miału węglowego z piwnic, oczyszczanie podwórza z dokonanych remontów, z wyjątkiem małych adaptacyj. Usługi takie podlegają osobnemu wynagrodzeniu według umowy.

§ 10.

Warunki wynagrodzenia.

Za czynności związane z obowiązkami dozorcy otrzymuje tenże prócz bezpłatnego mieszkania, następujące wynagrodzenie miesięczne płatne z dołu:

a) w domach parterowych	zł	9.—
b) w domach jednopiętrowych . . .	„	14.—
c) w domach dwupiętrowych	„	20.—
d) w domach trzypiętrowych	„	25.—
e) w domach czteropiętrowych . . .	„	35.—

Za każde następne piętro otrzymuje dozorca po 5 zł miesięcznie. W domach narożnych w porze zimowej otrzymuje dozorca o 4 zł więcej. W domach o zamkach elektrycznych należy się dozorcy osobne wynagrodzenie stosownie do umowy.

Jeżeli w domu znajdują się przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, szkoła, dom modlitwy, garaże lub warsztaty rękodzielnicze, zatrudniające ponad 4-ch pracowników, dozorca otrzymuje za każde takie przedsiębiorstwo 4 zł miesięcznie.

Jako jednostkę domową uważa się budynek o jednej bramie wchodowej i jednej klatce schodowej, oznaczony jednym numerem lub literą. Jeżeli dom ma więcej klatek schodowych otrzymuje dozorca dodatkowo za każdą klatkę schodową 40% zasadniczego wynagrodzenia. Właściciel domu obowiązany jest kupić z własnych funduszów przyrządy, sprzęty i naczynia służące do czyszczenia i oświetlenia domu i ma dostarczyć opał lub dać dozorcy możność zagrzania wody do mycia schodów, korytarzy itp., o ile możności w sobotę po południu.

§ 11.

Dozorca domu otrzymuje od właściciela domu bezpłatną książeczkę kwitariuszową, z dającymi się odłączyć kwitami, zawierającą kontrolę wypłacanej dozorcy płacy miesięcznej, powierzonego mu inwentarza i narzędzi. Brak pokwitowania uchodzić będzie za domniemanie nieuiszczenia pensji lub niewydania inwentarza i narzędzi.

§ 12.

W każdą niedzielę od godz. 9-tej do godz. 13-tej będzie miał dozorca czas wolny od zajęć służbowych, a co trzecią niedzielę zwolnienie ma trwać od godz. 9-tej do 20-tej. W tych jednak przypadkach dozorca winien postarać się o zastępcę, za którego całkowicie jest odpowiedzialny.

§ 13.

Mieszkanie dozorcy.

Dozorcy domu należy się bezpłatne mieszkanie, nadające się na ten cel i położone o ile możności na parterze, blisko bramy domu, z piwnicą i prawem używania strychu do suszenia bielizny w tym samym domu oraz z prawem używania pralni i wody, lecz tylko do własnego użytku. Izby winny być bielone, ze szczelnymi drzwiami i oknami na zawiasach; okna mają być całe. Podłogi i piece mają się znajdować w stanie używalności. Naprawy większe należą do właściciela domu. Dozorcy obowiązani są utrzymać mieszkanie w porządku. Trzymanie inwentarza żywego w pokoju jest stanowczo wzbronione. Sublokatorów nie wolno przyjmować bez zgody właściciela domu. Jeżeli dozorca domu przy zawarciu umowy zapoda nieprawdziwe dane co do stanu rodzinnego, umowę uważa się za nieważną. Jeżeli w mieszkaniu dozorcy nie ma odpowiedniego światła dziennego, dozorca ma otrzymać od właściciela oświetlenie elektryczne o sile 25 świec, lub w braku jego 15 litrów nafty miesięcznie, albo też równowartość w pieniądzach.

W razie zaangażowania dozorcy bez mieszkania, należy mu się dodatek do wynagrodzenia w wysokości 50% zasadniczych poborów.

§ 14.

Ubezpieczenie.

Osoba zatrudnioina w charakterze dozorcy domu winna być z tego tytułu zgłoszona do ubezpieczalni społecznej niezależnie od tego, czy jest ona już ubezpieczona w ubezpieczalni z tytułu innego zatrudnienia, choćby to ostatnie było głównym zatrudnieniem danej osoby.

Opłatę za ubezpieczenie od wypadków uiszcza w całości właściciel domu.

§ 15.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 15 października 1938 r. do dnia 15 października 1939 r.

O ile na dwa miesiące przed upływem terminu układu nie zostanie zapowiedziane jego wygaśnięcie przez którąkolwiek ze stron, układ przedłuża się automatycznie na następny rok.

Bielsko, dnia 3 marca 1939 r.

Za Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Bielsku:

(—) *dr Jan Bogaczewski*
(—) *Herman Kleiner*

Za Związek Zawodowy Dozorców Domowych Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego, Oddział w Bielsku:

(—) *Franciszek Kocur*
(—) *Franciszek Łapon*
(—) *Andrzej Pysz*

Rejestruję. Bielsko, dnia 30 marca 1939 r.
Nr rej. 75/1-39.

Inspektor Pracy 58 Obwodu:

(—) *inż. A. Kimmel*

Poz. 117.

OBWIESZCZENIE
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 16 czerwca 1939 r.

o sprostowaniu załącznika do zarządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 6 czerwca 1939 r. o zatwierdzeniu orzeczenia Komisji Rozjemczej powołanej do załatwienia zatargu na robotach budowlanych na obszarze miasta Łodzi i niektórych miejscowości w województwie łódzkim z dnia 28 kwietnia 1939 r.

Podaje się do wiadomości, że ogłoszony w Zbiorze Układów Zbiorowych Pracy z dnia 14 czerwca 1939 r. (Nr 38, poz. 113) załącznik do zarządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 6 czerwca 1939 r. o zatwierdzeniu orzeczenia Komisji Rozjemczej powołanej do załatwienia zatargu na robotach budowlanych na obszarze miasta Łodzi i niektórych miejscowości w województwie łódzkim z dnia 28 kwietnia 1939 r. — winien mieć brzmienie podane poniżej.

Termin na składanie do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy III Okręgu (Łódź, ul. Zawadzka Nr 1) sprzeciwów w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Komisji Rozjemczej, określony w obwieszczeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 6 czerwca 1939 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 38, poz. 114) przedłuża się o dni 14, licząc od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Za Głównego Inspektora Pracy
i Dyrektora Departamentu

(—) *W. Prenier*
Naczelnik Wydziału

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 16.VI.1939 r.
„Zał. do zarz. M. O. S. z dn. 6.VI.1939 r.

ORZECZENIE.

Komisja Rozjemcza powołana zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 17 kwietnia 1939 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 25, poz. 66), na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 39, poz. 313), w celu załatwienia zatargu na robotach budowlanych na obszarze m. Łodzi i województwa łódzkiego, na rozprawie w dniu 28 kwietnia 1939 r. w Sali Konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego, w składzie, ustalonym zgodnie z §§ 8, 12, 13 i 36 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 321):

Przewodniczący: *Jerzy Grzegorz Wengierow*, zastępca naczelnika Wydziału Rozjemstwa i Polityki Pracy Ministerstwa Opieki Społecznej,

Członkowie: sędzia *Zygmunt Kasiński*, przewodniczący Sądu Pracy w Łodzi, jako delegat Ministra Sprawiedliwości,

inż. Stanisław Porczyński, zastępca naczelnika Wydziału Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, jako delegat Ministra Spraw Wewnętrznych,

przy uchyleniu się przed rozprawą od udziału w obradach Komisji ławników ze strony pracowników, a tym samym niewzięciu udziału w obradach ławników ze strony pracodawców, po przeprowadzeniu rozprawy w obecności wezwanych uczestników zatargu

ze strony pracodawców:

1. Cechu Murarsko-Ciesielskiego w Łodzi, w osobach: pp. *Józefa Tomczaka i Franciszka Zarzyckiego*,
2. Cechu Cieśli m. Łodzi, w osobach: pp. *Michała Dziurdzińskiego, Roberta Rode i Władysława Skibińskiego*,

3. Związku Rzemieślników Chrześcijan w Rudzie Pabianickiej, w osobach: pp. *Stanisława Kowalskiego, Gustawa Giblera i Ignacego Strzeleckiego,*

4. Cechu Mistrzów Murarskich i Ciesielskich w Zgierzu, w osobach: *pp. Stanisława Ogrodowczyka, Michała Fredrysiaka, Jana Hajdysa, Stanisława Najmana i Ryszarda Cylke,*

5. Chrześcijańskiego Cechu Rzemiosł Budowlanych i Drzewnych w Ozorkowie, w osobach: *pp. Adolfa Rozena i Józefa Kolejwy,*

6. *p. Józefa Hansa* w Pabianicach,

7. *p. Józefa Stano* w Pabianicach,

8. *p. Stanisława Sajdy* w Pabianicach,

9. *p. Wincentego Plucińskiego* w Zduńskiej Woli,

ze strony robotników:

1. Centralnego Związku Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, w osobach: *pp. Czesława Karśnickiego i Jana Tureckiego,*

2. Związku Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów „Praca", w osobach: pp. *Józefa Szafarza, Adama Małeckiego, Leonarda Kozanowskiego, Stanisława Kowalskiego, Stanisława Linke, Edwarda Konarskiego i Stanisława Kubiaka,*

3. Stowarzyszenia Czeladników Murarskich w Łodzi, w osobie: p. *Stefana Szczota,*

4. Zjednoczenia Pracowników Rzemieślniczych w Rzplitej Polskiej, Oddział Cieśli w Łodzi, w osobie *p. Stefana Nowakowskiego,*

5. Polskiego Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Budowlanego i Drzewnego Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych, w osobach: *pp. Ignacego Lewiaka i Antoniego Grabowieckiego,*

po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, zapoznaniu się z przedstawionymi na rozprawie materiałami i stanem faktycz-

nym, po wysłuchaniu opinii Inspektora Pracy III Okręgu oraz niektórych spośród prezydentów i burmistrzów miast i okolic Łodzi, obejmowanych orzeczeniem i zbadaniu warunków pracy w przemyśle budowlanym,

z w a ż y w s z y:

że przemysł budowlany, oparty przeważnie na budownictwie mieszkaniowym, rozwija się z oszczędności gospodarstwa społecznego lokowanych w postaci inwestycyj w budownictwie,

że w tych warunkach rozwój przemysłu budowlanego jest ściśle uzależniony od ogólnej sytuacji gospodarstwa narodowego,

że na przestrzeni czasu od chwili wydania orzeczenia dla przemysłu budowlanego w roku 1938 nie nastąpiły żadne zmiany kosztów utrzymania, któreby nakazywały wyrównanie stawek płac w związku ze zmianą ich siły nabywczej,

że ogólne położenie gospodarcze wyklucza możliwość obciążenia przemysłu budowlanego zwyżką kosztów robocizny,

że w tym stanie rzeczy i wobec braku warunków obiektywnych uzasadniających podwyżkę, stopniowa poprawa wynagradzania robotników budowlanych musi ulec w roku bieżącym zahamowaniu, zwłaszcza, że w r. 1938 dokonane już zostały pewne wyrównania i dlatego Komisja zmuszona jest skoncentrować całą uwagę w roku bieżącym na należytym uporządkowaniu innych zagadnień praktycznych,

że, pozostawiając bez zmian niektóre stawki godzinowe, Komisja uznała jednak za celowe dokonać wyrównania stawek w pozycjach koźlarza i pomocy na budowie oraz wobec nasuwających się wątpliwości uzupełnić określenie pomocy na budowie wyrazami „roboty ziemne na budowie", oraz ściślej ustalić pojęcie „betoniarza",

że Komisja uznaje za słuszne i celowe objęcie orzeczeniem w roku bieżącym dodatkowo kilku gmin miejskich województwa łódzkiego, w których warunki pracy w budownictwie uznać należy za dojrzałe do unormowania w orzeczeniu, wszakże Komisja pominęła te gminy wyliczone przez stronę pracowniczą, w których nie były podejmowane próby polubownego rozjemstwa(co świadczyłoby o braku aktywności ruchu zawodowego na odpowiednich terenach,

że rozciągając moc orzeczenia na obszar szeregu miast Komisja uznała jednak za konieczne zastosować dla miast tych opusty od stawek łódzkich, uwzględniające lokalne warunki budownictwa i stosunki życiowe w tych miejscowościach, co mimo to jednak dla wielu z tych miejscowości daje podwyżki,

że poza tym Komisja uznała za słuszne wprowadzenie zasady ochrony stawek w razie delegowania robotników do robót poza miejscem zamieszkania.

że odnośnie postulatu co do zapłaty za przerwy w pracy Komisja uznała za niecelowe wprowadzenie w tej mierze do orzeczenia osobnych postanowień, albowiem przerwy z przyczyn atmosferycznych jako wynikające z przyrodzonych warunków budownictwa w Polsce nie podlegają pokryciu przez pracodawcę, zaś co do przerw obciążających pracodawców — stanowią o tym właściwe przepisy prawa, a w szczególności art. 455 Kod. Zob., w myśl którego: „pracownikowi należy się wynagrodzenie także za pracę niespełnioną, jeżeli był gotów do jej pełnienia, a doznał przeszkody z przyczyn dotyczących pracodawcy",

że co do malarzy, którzy w roku ubiegłym byli objęci orzeczeniem, Komisja Rozjemcza uznała za celowe zawód ten w orzeczeniu w roku bieżącym pominąć zwłaszcza, że w tym zakresie nawet nie były prowadzone w roku bieżącym jakiekolwiek polubowne pertraktacje,

że Komisja całkowicie podziela zgodne stanowisko stron, iż winni być zatrudniani przy prowadzonych robotach w pierwszym rzędzie robotnicy miejscowi, co jednak nie może być treścią orzeczenia Komisji, lecz tylko dobrowolnego układu,

że powyższe przesłanki dają podstawę do wydania orzeczenia —

orzeka

§ 1.

Orzeczenie niniejsze normuje warunki pracy i płacy na robotach budowlanych na obszarze m. Łodzi, gmin bezpośrednio graniczących z miastem oraz miejscowości: Ruda Pabianicka, Zgierz, Aleksandrów, Pabianice, Łask, Zduńska Wola, osiedle przystacyjne Karsznice, Sieradz i Ozorków.

§ 2.

Ustala się za godzinę następujące minimalne stawki płac robotników budowlanych:

L. p.	KATEGORIA	Stawka za godzinę		
		grupa A	grupa B	grupa C
		Łódź gminy bezpośrednio graniczące z miastem oraz Ruda Pabianicka	Pabianice Zgierz	Łask, Zduńska Wola, osiedle przystacyjne Karsznice, Sieradz, Ozorków, Aleksandrów
1	Sztukator wykwalifikowany i wyprawa zewnętrzna .	zł 1,50	1,28	1,20
2	Murarz i cieśla wykwalifikowany	„ 1,25	1,06	1,00
3	Koźlarz noszący najmniej 30 cegieł	„ 1,12	0,96	0,90
4	Gracownik	„ 0,80	0.68	0,64
5	Pomoc budowlana i roboty ziemne na budowie . . .	„ 0,72	0.62	0,58
6	Zbrojarz samodzielny wykonywujący według otrzymanych rysunków . . .	„ 1,30	1,12	1,04
7	Zbrojarz wiążący	„ 0,92	0,80	0,74
8	Betoniarz wykonywujący układanie zaprawy betonowej w szalowaniach, ubijanie i wyrównywanie zabetonowanych części konstrukcyj żelbetowych i betonowych	„ 0,92	0,80	0,74

§ 3.

Wykwalifikowanym murarzem i cieślą jest pracownik posiadający dyplom czeladniczy lub też nie posiadający dyplomu, lecz samodzielnie wykonywujący czynności.

§ 4.

Akordowy system pracy może być dopuszczony za wzajemną zgodą stron. Przy stosowaniu akordowej stawki płace jednostkowe za pracę w akordzie powinny być obliczone w taki

sposób, aby ogólny zarobek robotnika akordowego był co najmniej o 20% wyższy od płacy dniówkowej robotnika odpowiedniej kategorii.

§ 5.

W przypadku wydelegowania robotnika stale zamieszkałego w Łodzi lub jednej z miejscowości, wyliczonych w § 1, przez przedsiębiorstwo budowlane, posiadające siedzibę również w jednej z tych miejscowości, do robót budowlanych na obszar województwa łódzkiego poza granice miejscowości, objętych wyliczeniem § 1 — stosuje się taryfę obowiązującą w Łodzi lub w innej miejscowości, z której robotnika do robót wysłano.

§ 6.

Wypłata zarobków winna być dokonywana co tydzień bezpośrednio po zakończeniu pracy w sobotę i powinna następować w miejscu wykonywania pracy. O ile rozliczenie zarobków dokonywane jest raz na dwa tygodnie, to w tygodniu, w którym rozliczenia nie ma, winna być dana zaliczka, nie mniej jednak niż 75% należności za pracę za ten okres.

§ 7.

Na każdej budowli pracodawca obowiązany jest dostarczyć pomieszczenia dla przechowywania ubrań i narzędzi pracowników zgodnie z rozporządzeniem Ministrów Spraw Wewnętrznych i Opieki Społecznej z dnia 23 maja 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 329).

§ 8.

Orzeczenie niniejsze nie dotyczy stawek płac przewidzianych dla robotników budowlanych, zatrudnionych w przedsiębiorstwach innych gałęzi przemysłu, np. w przemyśle włókienniczym i posiadających na podstawie układów zbiorowych pracy lub orzeczeń rozjemczych dla tych gałęzi przemysłu, unormowane warunki pracy i płacy.

§ 9.

Warunki umowy indywidualnej o pracę, mniej korzystne dla robotnika, niż przewiduje orzeczenie, są nieważne i ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odpowiednie postanowienia orzeczenia niniejszego, natomiast warunki korzystniejsze pozostają w mocy.

§ 10.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje przy wykonywaniu wszelkich robót budowlanych zarówno prowadzonych przez przedsiębiorców, jak i systemem gospodarczym na obszarze miejscowości wyliczonych w § 1.

§ 11.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 maja 1939 r. do dnia 31 marca 1940 r.

Jeżeli uczestnicy nie zapowiedzą na miesiąc przed upływem terminu orzeczenia jego wygaśnięcia, termin wygaśnięcia orzeczenia przedłuża się na rok następny.

Łódź, dnia 28 kwietnia 1939 r.

Przewodniczący Komisji Rozjemczej:
(—) *Jerzy Grzegorz Wengierow*
Radca w Ministerstwie Opieki Społecznej

Członek-Przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości:
(—) *Zygmunt Kasiński*
Przewodniczący Sądu Pracy w Łodzi

Członek-Przedstawiciel Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Inż. Stanisław Porczyński*
Zastępca Naczelnika Wydziału Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego"

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ.

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 108110. 19.VI.1939. 800.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 30 gr.**